

Jutri, 17. julija, vsi na prireditev TEDNIKA

PORTE PAGO CONTRALOR POSTAL No. 2493

SLOVENSKI TEDNIK

Leto (Año) IV., števil. No. 169

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

— Cena 15 cent

Uredništvo in upravnništvo
Calle CORRIENTES 633, Escr. 43, U. T. 31 Retiro 3834
Sprejemanje strank vsak dan od 16—19

Buenos Aires, 16. julija 1932

Naročnina za pol leta \$ arg. 4.—
celo leto \$ 8.—, Inozemstvo Dolar 4.—
List izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

LAUSANSKI SPORAZUM

Nemčija se je obvezala, da bo plačala tri milijarde zlatih mark — Sporazum zavisi od zadržanja Združenih držav v vprašanju vojnih dolgov

Kakor je bilo pričakovati, so se končno premostile težave, ki so ovirale dosego sporazuma na lausanneski reparacijski konferenci. Po dolgotrajnih pogajanjih, o katerih poteku so naši čitatelji obveščeni, so se zastopniki Anglije, Francije, Belgije, Italije, Japonske in Nemčije domenili, da bo Nemčija izpolnila svoje odškodninske obveznosti s tem, da bo plačala v sklad za obnovo Evrope tri milijone zlatih mark. Operacija se bo izvršila tako-le:

Nemška vlada bo izročila Mednarodni banki v Baslu nemške državne obveznice v skupnem znesku 3.000 milijonov mark, ki bodo nosile 5 od sto obresti. Banka jih bo smela spraviti na trg, to je prodajati, šele po preteku treh let, če bi se ji pa tekom 15 let ne posrečilo vnovečiti jih, bodo obveznice avtomatično razveljavljene. Denar, ki ga bo banka dobila za prodane obveznice, bo šel v poseben sklad, ki se bo pozneje razdelil na podlagi posebnega dogovora med državami, katerim je bila Nemčija dolžna.

To so, v glavnih potezah, najvažnejše določbe lausanneskega sporazuma, ki so ga v soboto, na slavnostni seji, podpisali zastopniki prizadetih držav, razen Jugoslavije, Romunske, Portugalske in Grčije, ki hočejo še podrobneje proučiti določbe dogovora. V proračunih teh manjših držav so imele nemške reparacije veliko vlogo, in lausanneski sporazum je seveda zanje hud udarec. Tu je vzrok, da se sedaj obotavljajo.

Angleški ministrski predsednik MacDonald, ki je predsedoval konferenci, je v zaključnem govoru proslavljal sporazum, o katerem je rekel, da odpira novo knjigo v zgodovini Evrope. Reparacij, ki niso tlačile samo Nemčije, marveč ves svet, ni več.

Vest o sklenitvi dogovora je naredila ponekod zelo ugoden vtis, optimistom pa je dala priliko, da so začeli napovedovati boljše čase. A to navdušenje se je sedaj že precej poleglo.

Vesile, zastopane v Lausannei, so se namreč domenile, da bodo predložile dogovor svojim parlamentom za ratifikacijo šele tedaj, ko se bodo sporazumele z severoameriškimi Združenimi državami glede svot, ki jih dolgujejo izza vojne. Dokler parlamenti ne bodo odobrili dogovora, ki so ga sklenili diplomatje, bo pogodba brez veljave. Iz tega je torej razvidno, da zavisi sedaj vse od Združenih držav. Če bodo Amerikanci odpustili evropskim državam dolgove, bo vse prav in v redu; če pa tega ne bodo storili, bo lausanneski pakt postal kos papirja brez veljave.

Ali bodo Amerikanci storili, kar Evropa od njih pričakuje?

Morda bo bodočnost to prinesla, a sedanost kaže, da ne. Washingtonska vlada je že opetovano izjavila, da ne namerava popuščati. To zadržanje Združenih držav, za katere je bila vojna prav za prav lep dobiček, se zdi na prvi pogled zelo ozkosrčno, a morda le ni tako grdo, kakor izgleda. Ali nimajo Amerikanci prav, ko se vprašujejo:

“Čemu bi evropskim državam odpuščali dolgove, ko pa zapravljajo ogromne svote, za to, da se vedno bolj oborožujejo, vkljub mizeriji, radi katere tarnajo? Kdo naj jim zupa, da jih izkušnjavec ne bo premotil in da denarja, s katerim nam sedaj odplačujejo dolgove, ne bodo vporabili za nova vojna sredstva?” Razorožitvena komedija dovolj jasno izpričuje, da to ameriško nezaupanje ni neutemeljeno.

Ni torej nič čudnega, če se je navdušenje radi zaključkov lausanneske konference sedaj že precej ohladilo, ko se je izkazalo, da imajo Amerikanci zadnjo besedo.

NESREČNA VOZŃJA

Španska križarka “Blas de Lezo” je blizu Viga zavozila na čeri ter se poškodovala tako, da se je pozneje potopila, ko jo je neki vlačilec vlekel proti najbližjemu pristanišču. Posadka se je utegnila rešiti.

VSTAJA V PERUJU

Pretekli petek je izbruhnila v Trujillo, v Peruju, komunistična vstaja. Uporniki, katerim so se, glasom vladnih poročil, priključili tudi aprišti, so se po 10-urnem boju polastili mesta ter izvesili rdečo zastavo. Zavzeli so tudi Chilcayo in nekaj manjših naselbin.

Vlada v Limi je takoj poslala proti upornikom čete in letala. Režimskim silam so se morali vstaši kmalu ukloniti. V vsej republiki se je proglašil preki sod za dobo 30 dni.

Revolucija v Brazilu

Država Sao Paulo, kateri so se pridružile še druge, se je uprla proti diktaturi predsednika Vargasa

Politične stranke raznih brazilskih držav, so v poslednjem času začele izvajati pritisk na začasno Vargasovo vlado, ki se je bila polastila državnega vodstva s pomočjo revolucije v letu 1930., da bi čim prej sklicala ustavodajno skupščino ter uvedla takó državo v redno ustavno življenje. Vlada je sicer obljubila, da bo ugodila tej želji, a določenih in jasnih obvez ni hotela prevzeti. Nezadovoljstvo s sedanjimi prilikami je začelo zaradi tega le še bolj naraščati, predvsem v državah Rio Grande, Sao Paulo in Minas Geraes.

Vodilni politiki iz teh držav so pred par tedni ponovno skušali mirnim potom rešiti spor z zvezno vlado. Zadrževali so, naj bi Vargas preuredil svojo vlado, v kateri so imeli odločilno besedo militaristični krogi, ki so se upirali povratku v ustavnost. Prišlo je res do reorganizacije kabineta, a izvršila se je na način, ki opozicije ni zadovoljil.

Zato se je začela pripravljati revolucija, ki je v soboto izbruhnila v državi Sao Paulo. Ljudstvo in vojaštvo, pod poveljstvom generala Džasa Lopesa, so se pridružili gibanju. Zveznega interventorja dr. Pedra de Toledo so revolucionarji proglasili za guvernerja in prebivalstvo mu je priredilo navdušene manifestacije.

Uporu so se kmalu priključile še druge države: Matto Grosso, Paraná, Santa Catalina, Rio Grande do Sul in Minas Geraes. Revolucionarji razpolagajo z vojsko, ki šteje 30.000 dobro oboroženih mož. Voditelji vstaje izjavljajo,

da hočejo odpraviti diktaturo zvezne vlade ter dati ljudstvu spet pravico, da svobodno odloča v državnih zadevah.

Hitlerjeveci in nemška vlada

Znano je, da so na Nemškem fašisti omogočili osnovevanje Von Papenove vlade, kateri se je moral umakniti Brueningov kabinet. Med novo vlado in Hitlerjevo stranko je obstojala prijateljska vez, ki se je pa v poslednjih tednih začela trgati. Da prepreči krvave spopade med fašisti in antifašisti, je bila vlada primorana prepovedati nekatere hitlerjevske manifestacije. To je pa nacionalne socialiste zelo razburilo ter so sedaj začeli rohneti proti Papenu in njegovim ministrom. Na vprav demagoški način izrabljajo tudi v svoj prilog lausanneski sporazum, katerega je nemško ljudstvo sprejelo z vidnim razočaranjem. Vlado napadajo, da je po nepotrebnem popuščala. Fašisti pravijo, da dogovora ne bodo priznali. Hitler na pr. se je izrazil, da čez pol leta ne bo najti človeka, ki bi za tiste tri milijarde, katere je von Papen obljubil v Lausannei, dal tri marke.

Krvavi boji po nemških mestih niso nikakor prenehali. Skoro vsak dan je po 40 do 50 ranjenih.

NOVA KRIŽARKA

V muggianski ladjedelnici pri Speziji, v Italiji, so splovili preteklo nedeljo križarko “Armando Diaz”. Nova ladja meri 169 metrov v dolžini in je oborožena s 16 topovi.

OBSIREN NAČRT ZA JAVNA DELA

Da bi kolikor mogoče ublažila brezposelnost, ki jo je čutili v Argentini, zlasti kadar ni dela na kampu, je izdala vlada potom ministrstva javnih del obširen načrt za javna dela. Ta načrt obsega velikanska dela za umetno namakanje zemlje v provinci La Rioja. San Luis in Catamarca. Nadalje so predvidevana velika dela tudi v Novem pristanišču Buenos Airesa, v pristaniščih Mar del Plata, Concepción del Uruguay, Diamante in Rosario. Tudi mnoge nove vladne stavbe bodo postavljene v raznih mestih republike.

ZANIMANJE VLADE ZA BREZPOSELNE

Argentinska vlada in parlament pokazujeta zadnje čase veliko zanimanje za vprašanje brezposelnosti pa tudi mnogo dobre volje v svojem prizadevanju za ublažitev te nevarne socialne bolezni. Te dni je imel interparlamentarni odbor, ki ima nalogo, da pretresa razne načrte za borbo proti brezposelnosti, kar dve važni seji. Na teh sejah so proučevali nekatere načrte za javna dela, ki bodo v kratkem predloženi parlamentu.

PORAST IZVOZA

Te dni je bilo izdano uradno poročilo o izvozu v prvem semestru 1932. Skupna vrednost izvoženega blaga v tem razdobju, t. j. od januarja do koncem junija t. l., znaša 333.010.000 zlatih pesov proti 331.339.000 od lanskega leta v istem razdobju. Ta porastek treba pripisati, deloma porastku količine izvoženih žitaric, deloma pa boljšim cenam, ki so bile letos dosežene na svetovnih tržiščih.

UBIL ENO OSEBO, ŠTIRI PA TEŽKO RANIL

V ponedeljek, 11. t. m., se je zgodila v Avellanedi težka nesreča, katero je povzročil izseljenec Pavel Nikolavič iz Srbije. Nikolavič, ki je, kakor vse kaže, nenadoma zblaznel, se je omenjenega dne

pojaval v Avellanedi na vogalu ulice Pavon in Avenida Mitre s težkim železnim drogom v rokah. Z njim je vihtel in udrihal po nič hudega slutečih meščanih, ki so tam čakali na omnibus in tramvaj. Nekega trgovca, ki se ni pravočasno umaknil, je tako nesrečno udaril po glavi, da je malo pozneje preminul v bolnici, štiri druge je pa precej težko ranil. Vse je bežalo pred blaznim Nikolavičem, ki je divje vihtel nevarno železo in iskal novih žrtev. Komaj policiji se je posrečilo razorožiti nevarnega reveža in ga spraviti na varno; in to šele potem, ko so mu prestrelili roko. Na podlagi zdravniškega pregleda, je bilo dognano, da se je Nikolaviču, ki je bil v svetovni vojni, nenadoma zmešalo. Zopet ena žrtev svetovne vojne.

JUTRI,

17. t. m. ob 16. uri, je sestanek vseh Slovencev in Slovenk iz Buenos Airesa in okolice v dvorani "Principe Jorge", ul. Sarmiento 1230. Pridite, bratje in sestre, SLOVENSKI TEDNIK vas vabi.

NAPETOST MED BOLIVIJO IN PARAGVAJEM

Paragvajska javnost se je pretekli petek razburila, ker so iz Čaka prišle vesti, da so bolivijske čete vpadle na paragvajsko ozemlje ter zasedle ob reki Oeste neko utrdbo, ki je v stratežičnem oziru zelo važna postojanka.

Radi tega samovoljnega vpada je paragvajska vlada naročila svoji delegaciji v Washingtonu, naj prekine pogajanja za sklenitev pogodbe o nevtralnosti med Paragvajem in Bolivijo, ki so se bila pričela na pobudo ameriške vlade.

Diplomatski zastopniki raznih ameriških republik se sedaj trudijo, da bi pomirili razburjene duhove.

Tragična smrt češkoslovaškega industrijalca

Tomaž Bata, znani češkoslovaški veleindustrijalec, gospodar dva in tridesetih velikih tvornic za obuvale, se je v torek smrtno ponesrečil, ko je njegovo letalo, v katerem se je bil dvignil, z namenom, da se odpelje proti Švici, padlo na tla z višine 700 metrov. Težko ranjenega so ga prepeljali v bolnišnico, kjer je pa kmalu izdihnil.

Tomaž Bata se je rodil pred 56 leti na Moravskem kot sin preprostega in revnega čevljarja. Rokodelstva, s katerim je njegov oče služil kruh zase in za svojo družino, se je tudi Tomaž naučil že kot deček. Da bi se še bolj izuril, je prepotoval Nemčijo, in ko se je vrnil, je na svojo roko otvoril večjo delavnico za obuvale. Na potovanju po Severni Ameriki se je bil seznanil z novimi produkejskimi metodami, ki jih je uvedel Ford v svojih avtomobilskih tvornicah, in Fordova načela je Bata uvedel v svojih tovarnah, ko se je vrnil v Evropo. Velik razmah je dala njegovemu podjetju vojna, ker je tedaj zalagal cele armade z obuvalom. Sedaj je Bata imel 32 tovarnen, v katerih je delalo 16 tisoč delavcev, ki so izdelali vsak dan po 100.000 parov čevljev.

Bata je bil za svoje delavce skrben oče; zainteresiral jih je v svojih podjetjih, jim zgradil šole, osnoval knjižnice itd. ter ustanovil veliko moderno bolnišnico zaupje in njihove družine.

Tomaž Bata je bil mož, ki se je s svojo vztrajnostjo in nadarjenostjo prikopal od navadnega čevlarskega vajenca do enega izmed največjih evropskih industrijalcev, a ni pozabil na vrste priprostih delavcev, iz katerih je bil izšel. Skrbel je zanje kakor oče za svoje otroke.

NOV PREKOOCESANSKI POLET

Ameriška letalca James Mattern in Bennett Griffin sta preletela pretekli teden Atlantski ocean. Prišla sta iz New Yorka v Berlin v 31 urah in pol. V nemškem glavnem mestu sta se ustavila samo tri ure, nakar sta se spet dvignila s svojim letalom. Ubrala sta jo proti Moskvi, odkoder sta nameravala nadaljevati polet preko Sibirijske in Japonske v Ameriko; hotela

sta namreč postaviti nov rekord za polet okrog sveta. A sreča, ki ju je spremljala na nevarni poti preko morja, ju je bila zapustila, ko sta letala preko celine; blizu Minska sta tako nesrečno pristala, da se jima je letalo polomilo.

HUDA NESREČA JE ZADELA FRANCOSKO VOJNO MORNARICO

V bližini francoskega pristanišča Cherbourga se je potopil pretekli četrtek podmornik "Prométhée"; vozil je na površju, ko se je zgodila nesreča, katere pravi vzroki še niso prav pojasnjeni. Podmornik je imel 70 mož posadke, od katerih se je rešilo samo osem.

Iz bližnjih krajev so brž prihitele na pomoč razne ladje, med njimi tudi italijanska broda "Artiglio" in "Rostro", izvežbana v dviganju potopljenih ladij, pa se je takoj pričela reševalna akcija. Potapljači so se spustili v globino ter ugotovili, da se je "Prométhée" pogreznil v blato. Trkali so na stene, a niso dobili nobenega odgovora.

Fotografija "La Favorita"

Novoporočenci bodo našli pri nas prav gotovo najboljšo postrežbo po neverjetno nizkih cenah za umetniške slike. Elegantne poročne obleke z vencem, tulom in vsemi pritklinami brezplačno na razpolago. Darujemo povečavo. Naročnikom „Tednika“ poseben popust. Ugodne zveze s tramvajem 49 in 83; omnibusi „Flores“, „Plaza Italia“ števil. 13, 15, 43, 54, 70, 101 vozijo mimo. 12 slik za \$ 4.— PAULINA BRUSILOVSKA, calle Varela 1201. U. T. 63 Volta 1551.

znamenje, da se posadka ni utegnula rešiti, ker se ji najbrž ni posrečilo zapreti zaklopnic o pravem času.

Ta nova pretresljiva nesreča je naredila, kot je pač razumljivo, globok vtis ne samo na Francoskem, marveč tudi v drugih državah, pa je javno mnenje začelo spet gledati z nezaupanjem na ta nevarna podvodna vojna vozila, ki celo v mirnem času povzročajo toliko žrtev.

Najboljši način lečenja

BLENORAGIJE

V

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

Lečenje brez pranja in brez

bolečin

VENERIČNE BOLEZNI

Sifilis in krvne bolezni

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

BRASIL 923

SPRIJEMA SE:

od 10 do 12 in od 15 do 21

SLOVENSKI TEDNIK

Lastnik: Konzorcij SLOVENSKEGA TEDNIKA

Urejuje: PETER ČEBOKLI

Brezposelnost in Argentina

Po podatkih, ki jih je objavil mednarodni delovni u-rad, v Ženevi, je znašalo koncem preteklega leta število brezposelnih v 25 večjih državah sveta, izvzemši Sovjetsko Rusijo, 20 milijonov. Ker kažejo statistike posameznih držav, da se je gospodarski položaj povsod slabšal v poslednjih mesecih, in je radi tega brezposelnost stalno naraščala, smemo računati, da je sedaj na svetu preko 25 milijonov dela zmožnih ljudi, ki nimajo nobenega posla.

Ker moremo sklepati, da mora skrbeti vsak dela zmožen človek povprečno se za tri osebe (ženo in otroke, ali pa starše, mlajše brate in sestre), vidimo, da je danes brez "vsakdanjega kruha" okroglih sto milijonov oseb. Sto milijonov, ki životarijo iz dneva v dan, navezani na usmiljenje svojih bližnjih.

Nepregledne vrste otrok, ki jim glad riše neizbrisne sledove v telesa in duše; nepregledne vrste oslabelih mater, ki jim primanjkuje mleka za svoje dojenčke; nepregledne vrste očetov, ki jih tare obup, ker morajo gledati, kako jim družina telesno hira in duševno propada, a ne morejo ničesar storiti, da bi to preprečili; te žalostne vrste tvorijo tistih sto milijonov betežnikov.

Kakor strašna kuga, ki je ni mogoče zajezi, se je brezposelnost razpasla po svetu; ponekod bolj, drugod manj. Najhuje se šopiri v velikih središčih, v državah z močno razvito industrijo, dočim bolj prizanaša poljedelskim deželam. In to je povsem razumljivo. Kjer jih zemlja prehrani deset, jih prehrani tudi dvanajst in več. Več rok jo obdeluje, zato več da. V industrijskem ali trgovskem mestu je pa drugače. Kjer jih v tovarni ali uradu zadostuje deset, tam enajsti ne dobi zaposlitve, proti svoji volji mora držati roke križem.

Kakor drugim državam, tako tudi Argentini brezposelnost ni prizanesla. Tudi v tej deželi, kjer so se pred leti delodajalci skoro topli za delavske moči, ki so prihajale iz

Evrope, so se začele čutiti posledice svetovne krize. Pojavila se je in se širi brezposelnost. Mrtvilo v trgovini — in radi tega tudi v prometu — ter zastoj v stavbarstvu so jo povzročili, zato je u-mevno, da se brezposelnost najbolj občuti v Buenos Airesu in v Rosariju, ki sta največja centra v republiki.

Ker je Argentina poljedelska država in ker je tudi še malo obljudena, ni tu opazati tako katastrofalnih posledic krize, kakor v večini evropskih držav, pa tudi v Združenih državah Severne Amerike. A vsekakor ni mogoče prezreti dejstva, da se je položaj v poslednjih mesecih — gotovo tudi zaradi nastopa zime — začel vidno slabšati. Zgovoren znak tega poslabšanja je na pr. ugotovitev šolskih oblastev, da je v samem Buenos Airesu preko 30.000 šolskih otrok, ki nimajo zadostne hrane, ker jim je starši ne morejo dati.

Koliko ljudi je v Argentini brez dela?

Odgovor na to vprašanje ni lahek, ker se v Argentini ne vodi nobena statistika o brezposelnih. Tu nimamo na pr. zavarovanja proti brezposelnosti, na katero se oslanjajo po večini podatki iz evropskih držav. Samo opazovanje in ugibanje nam zmore danes dati odgovor, ki se pa, seveda, le kolikor toliko približuje resničnosti. V nekem tukajšnjem dnevniku smo čitali mnenje izvedenca, ki računa, na podlagi lastnih poizvedovanj, da je v vsej Argentini brezposelnih približno 300.000 oseb.

Oblasti, predvsem pa obe zbornici parlamenta, so začele posvečati pažnjo temu žalostnemu pojavu, pa obljublajo, da ga bodo skušale kolikor mogoče omejiti.

Parlament je imenoval posebno komisijo, ki proučuje sredstva za pobijanje brezposelnosti. Komisija je določila, da se bo izvršilo posebno štetje vseh onih, ki so brez dela, da se v tem pogledu ugotovijo posledice krize ter se, v skladu z njeno razsežnosto, ukrepejo potrebne mere.

Predložili so se že razni

načrti. Tako na pr. predlaga-jo nekateri, naj bi se znižale plače državnih nameščencev, ki so bile določene v času, ko so bile prilike boljše. Svota, ki bi se prištedila na plačah, naj bi se uporabila za razna javna dela, ki bi zaposlila znatno število ljudi. Vlada naj bi pomagala onim, ki bi radi zapustili mesta ter se zaposlili v provincah s poljedelstvom, a nimajo sredstev, da bi svojo namero izvršili. Prav tako naj bi država poskrbela, da se repatriirajo takšni priseljenci, ki bi se radi vrnili v svoje kraje, a nimajo denarja, da bi si plačali vožnjo. Socialistični poslanci so pa te dni izdelali načrt za zakon, s katerim naj bi se delovni urnik omejil na tedenskih 40 ur.

Skrbno premišljena udejevitvev teh načrtov bi gotovo v marsičem izboljšala sedanjni položaj. Pravimo, da bi morala biti udejevitvev teh načrtov dobro premišljena. Frenagljenost nikoli ni dobra, pa bi tudi tu utegnili škodovati. Tako bi na pr. zakonitev predloga o 40-urnem tedenskem delu mogla prinesiti več slabega, nego dobrega, če bi zakonodajalci ne poskrbeli, da se zagotovi o-

ČE IMATE DENAR DOMA

Vam ga lahko kdo ukrade

ČE GA NOSITE S SEBOJ

ga lahko potrosite li izgubite

ULOŽITE GA VARNO IN KORISTONOSNO

5 % obresti plačamo za denar uloženi na uložne knjižice, ki se vsake tri mesece pripišejo kapitalu kateri Vam je vsak trenotek na razpolago.

POŠILJAMO DENAR

na vse strani sveta vedno po najnižjem tečaju ter z najmanjšim stroškom

Najcenejše Potne Karte (šifkarte)

za vse ladje, kupite le pri nas

Banco Holandés

de la América del Sud

SLOVENSKI ODDELEK

Bmé MITRE 234,

Buenos Aires

Uradujemo vsak delavnik od 8½ pa do 19. ure

LABORATORIJ ZA ANALIZE

Dr. German Schwartz

Analize krvi, Wassermann, Widal, Urina, Pljankov, Ultramikroskopija i. t. d. — Vseh vrst cepljenja

CALLE POZOS 170

BUENOS AIRES

nim, ki delajo, eksistenčni minimum. Radi skrcenja delovnih ur bi delodajalci gotovo sorazmerno znižali plače, kar bi spravilo v zelo kritičen položaj družine številnih delavcev in uradnikov, ki v današnjih slabih časih komaj toliko zaslužijo, da životarijo.

Na vsak način pa je treba pribiti, da zamorejo takšna in podobna sredstva roditi le trenutno olajšanje.

Nevarnost takšnih kriz, kot je sedanja, se bo v Argentini zelo omejila, če že ne za vedno odstranila sele tedaj, ko bo pametna agrarna politika omogočila, da se na zapuščenih veleposestvih naselijo družine, ki bodo v poljedelstvu in živinoreji našle skromno, a sigurno in zdravo eksistenco.

Ali ni čudno, da v državi, kjer čaka toliko deviške zemlje na marljive roke, ki bi jo obdelovale, so sto in stotisoči

primorani držati roke križem, d a jih prisilno brezdelje žene na ulice, kjer trkajo na usmiljena srca svojih bližnjih, da jih prisilno brezdelje žetolažali lačne želodce?

Šele pametna agrarna politika bo za vselej obračunala s to v nebo vpijočo krivico, prinesla trajno ozdravljenje razmer ter ustvarila podlago za lepši in srečnejši razvoj argentinskega naroda.

TUDI SVOJE

argentinske prijatelje in znance pripeljite na prireditvev TEDNIKA, da bodo čuli našo lepo pesem.

FUTURISTIČNO ODLIKOVANJE

Pesnika Farfo, ki je na nekem natečaju futurističnih pesmi dobil prvo nagrado, je član italijanske akademije in voditelj futuristov Marinetti odlikoval na nov način: v letalu, 1000 metrov nad zemljo, mu je, mesto lavorjevega venca, povezal na glavo nekakšno aluminijasto posodo. To je v zgodovini futurizma sila važen dogodek. Bog daj noreem... itd.!

BOJEVITI SPORTNIKI

Tekom nogometne tekme za evropsko kupo, ki se je vršila v Pragi med italijansko četo "Juventus" in češkoslovaško "Slavijo", so se dogodili razburljivi prizori. Radi izzivanj italijanskega igralca Cesarinija so se gledalci tako razjezili, da so vdrli na igrišče ter premikastili nekatero italijansko nogometnaše. V Italiji so listi zagnali radi tega velik krik, pa je morala policija poskrbeti za varnost češkoslovaške čete, ko je prišla preteklo soboto v Turin, da odigra revanšno tekmo. Razburjenje Italijanov se je pa precej poglobilo, ko je njihova nogometna zveza objavila zadevo, v kateri pravi, da je izgrade v Pragi izzval Cesarini. Zveza ga je kaznovala z občutno denarno globo.

PRIMORSKE VESTI

NA MESTU KJER JE STAL VOLARIČEV SPOMENIK, BO RASTLO "ARNALDO VO DREVO".

Gorica, junija 1932. — V vseh slovenskih občinah v Julijski Krajini, kakor tudi v nemških Južnega Tirola sadijo zadnje čase po nalogu vlade in z velikimi svečanstvi drevesca, v čast nedavno preminulemu Mussolinijevemu bratu Arnaldu. Pokojni Arnaldo je bil glavni urednik fašističnega osrednjega glasila "Il Popolo d'Italia" in je bil slovenski in nemški javnosti v novih provincah Italije znan samo radi njegovega prizadevanja za sistematično raznarodovanje narodnih manjšin. List, katerega je vodil Arnaldo Mussolini, se je posluževal v borbi proti narodnim manjšinam mnogokrat metod, ki se jih drugače ne najde v velikem evropskem tisku. Tako je n. pr. "Il Popolo d'Italia" od 7. septembra 1930 v uvodniku označil jugoslovansko manjšino kot „raso brez kulture in brez jezika“, kot narod, „brez narodnosti“. Da to še bolj podkrepi, je pok. Arnaldo dodal še naslednje besede, ki so bile objavljene na uvodnem mestu vladnega glasila Italije:

„Imajo morda stenice, ki prodrejo v kakšno stanovanje, narodnost? To je zgodovinska in moralna označba Slovencev, ki živijo v naših mejah.“

V Kobaridu je Arnaldovo drevesce usajeno prav na onem mestu, kjer je skozi de-

setletja stal spomenik v Kobaridu rojenega popularnega slovenskega skladatelja Volariča. Ta spomenik je bil leta 1922 razdejan od fašistov, ki so pridivljali pred deseti leti v Kobarid, kot kazenska ekspedicija radi Krnskih dogodkov, in razdejali poleg drugega tudi Volaričev spomenik.

BORIS RAYER IZ ŠTURJI OBDOJEN NA DVE LETI ZAPORA IN 25.000 LIR GLOBE

Gorica, junija 1932. — V Gorici je bil te dni obsojen na 2 leti ječe in 25 tisoč lir denarne globe Boris Rayer, sin Eugenija iz Šturji pri Ajdov-

SAMO ENKRAT V LETU JE PRIREDITEV TEDNIKA. In letošnja bo jutri, 17. t. m.

ščini, ker je hotel prekoračiti državno mejo brez potnega lista.

Fašistični "Il Popolo di Trieste" objavlja zelo kratko vest o tej obsodbi pod naslovom "Severa condanna" - Stroga obsodba. V istem listu čitamo pod naslovom "Una grave condanna" obširno vest, v kateri se govori o obsodbi nekega Francesca del Giacco iz Napulja, ki je tudi prekoračil mejo, in to ne le brez potnega lista, marveč celo s ponarejenimi dokumenti. Del Giacco je prekoračil mejo pri Podbrdu s ponarejenim španskim potnim listom, in ko se je vrnil iz Jugoslavije preko Trsta, so ga tam prijeli. Napravil je tudi razne poverbe in je sploh človek, ki se poslužuje v trgovini vseh sredstev. Obtožen je bil celo, da je pomagal tudi dvema drugima prekoračiti mejo brez potnih listov. In bil je obsojen. Ampak kakšna je ta „grave condanna“, ta težka

obsodba? Dobil je za vse skupaj 3 mesece zapora in 2000 lir globe ter 4 mesece in 100 lir.

Fašistična mera: Rayer 2 leti in 25 tisoč lir globe, in to na podlagi "severa condanna", stroge obsodbe, a ko se gre za Italijana iz starih provinc, ki se je mnogo težje pregrešil pa 7 mesecev in 2200 lir globe in sicer na podlagi "grave condanna", težke obsodbe.

SLOVENSKE SOLE NOSIJO IMENA LAŠKIH GENERALOV

V Prvačini je bila konec junija t. l. prirejena velika fašistovska parada. Ta čisto slovenska vas je bila prisiljena, da se okraši do poslednje hiše z italijanskimi trobojnicami. Vsi vaščani so morali prisostvovati paradi, vse je moralo biti „praznično“ razpoloženo in „navdušeno“. Tudi ljudje iz sosednjih vasi so morali prihiteti v Prvačino, tako da se je pred šolskim poslopjem zbralo prav mnogo občinstva. Iz Gorice so prišli razni višji predstavniki šolskih oblasti, iz Milana pa se je pripeljala neka gospa Papa, vdova po bivšem generalu, ki se je boril ob Soči. In vsa ta ceremonija ni bila prirejena za drugo, kot da se prekrsti ljudsko šolo v Prvačini v "Scuola elementare generale Achile Papa". General Papa je padel pri Čepovanu. Njegova žena je držala prvaški mladini govor o Italiji in fašizmu. Slovenski otroci so seveda morali ploskati in vikati: "Viva il Duce!"

KARABINERSKA SVEČANOST V BAZOVICI

V Bazovici, kjer so bili barbarsko ustreljeni naši nepozabni bratje Miboš, Bidovec, Marušič in Valenčič, se je vršila sredi meseca junija t. l. karabinerska svečanost. Osnovna šola je predala karabinerjem v Bazovici zastavo. Bilo je pri tem mnogo pompa in gromovitih govorov, kakor vedno ob sličnih prilikah. Laški listi pišejo v svojih dolgih poročilih o tej proslavi, da je bilo tudi prebivalstvo iz Bazovice in okolice jako navdušeno...

"ŽIVELA VOJNA!"

Potnik iz Gorice pripoveduje: "Dne 24. maja so po Italiji slavili obletnico vstopa v vojno. Tudi v Gorici je bila uradna slavnost v gledališču, kjer so na odru prisostvovali raznovrstni odličnjaki. Slavnostni govornik je

ZOBOZRAVNIK

Dr. N. Percich

Priporoča se vsem roja-

kóm Jugoslovenom

Bdo. de IRIGOYEN 362

Buenos Aires

prišel od drugod. Bil je komendantor Sanguinetti. V govoru je, obračajoč se do mladine, opominjal, naj se ne vpije lahkomišelnost. "Živela vojna!" kajti vojna je huda reč. Navzoči prefekt Tiengo je tedaj na odru precej na

glas opomnil govornika: "Non così, ma evviva la guerra!" (Ne tako, ampak žive la vojna!). Govornik se je začudil in k publiko obrnjen dejal: "Odgovornost za vojno je tako velika, da jo mora prevzeti samo kralj." Po končani slovesnosti so se gospodje zunaj prepirali. Prefekt Tiengo, kvestor Modesti in Avenanti so vztrajali pri tem, da govornik ne bi bil smel tako govoriti, kakor je, ampak da je treba mladino navduševati za vojno. Goriški polkovnik general Bobbio je vendar držal z govornikom in dejal Avenantiju, fašistič-

Za nakazila in izplačila

v angleških funtih

na vsa mesta in kraje
Jugoslavije, Češkoslovaške in Julijske Krajine
ter na vse države celega sveta, obrnite se na

BANCO DE LONDRES

Y AMERICA DEL SUR

Najstarejša banka, katere samo ime pomeni že

VARNOST in RESNOST

Osrednji zavod: 6, 7 in 8, Tokenhouse Yard, London
Buenos Aires: Bartolomé Mitre 399 esq., Reconquista
Mendoza, Paraná, Posadas, Rosario, Santa Fe,
Tres Arroyos, Tucumán in Asunción.
Rosario: calle San Martín 849 y Salta 2809-13
Podružnice: Azul, Bahía Blanca, Concordia, Córdoba

CENENA POSVETOVANJA

PREGLEDA \$ 2.—

ZDRAVNIKI

Pljuča — Srce — Želodec — Jetra —
Ledice — Venereas.

DENTISTI

Izdiranje zob in vsa ostala zobna dela.

CASEROS 2893

GOSPE:

Neredno perilo ali zastoj istega, neprijetnosti nosečnosti in spolnih organov, sozdravljeni pozdravniki specialistih od 10 — 12 in od 15 — 21

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL BRASIL 923

Dr. J. HAHN

ŽENSKÉ BOLEZNI — BELI TOK — NEREDNO PERILO, BOLEZNI MATERNICE, JAJCNKA, MOŠKE BOLEZNI: GONOREJA, ANALIZA KRVI IN URINE. BLENORAGIJE PROSTA. TA — SIFILIS — KRVNE BOLEZNI
Tucumán 2729, esq. Pueyrredón
U. T. 47 Cuyo 7601
Sprejema od 3 do 8 zvečer. Ob nedeljah od 9—11.
NIZKE CENE

ZOBOZRAVNICA

Centralnega Zavoda A. P.

Dra. Dora Samoilovich

Donato Alvarez 2181
U. T. 59 - 1723
Ordinira dnevno od
15. do 20. ure.

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENES DE BILIK, diplomirana na univerzi v Pragi in v zdravniških vedah v Bs. Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom.
Ordinira od 9. ure zjutraj, do 20. ure zvečer.

LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Buen Orden 3389
Buenos Aires

- HOTEL -

Restaurant

SLOVANSKI DOM

Máximo S.

Av. L. N. Alem 1044

Buenos Aires

Prava domača kuhinja
Pivo - Pilsen in Quilmes
Čiste - Postelje za \$ 0,80.

nemu tajniku, "Vi bi bolje storili, da molčite!" Ko je prefekt Tiengo v svojo obramba povedal, da je bil tri leta v vojni, mu je general odvrnil: "To je bila vaša dolžnost!" O prepiru se je takoj raznesel glas po Gorici in občinstvo si je napravilo svojo znano sodbo o gospodi.

Izpred goriškega sodišča

Pred goriškim sodiščem je bil obsojen 21-letni Kamilo Rijavec iz Boveca na 3 mesece ječe. Bival je v Gorici in so ga pred meseci policijsko posvarili. Po tem svarilu je moral biti poleg drugega vsak večer pred 22. uro doma. Pred kratkem pa so ga policijski organi zalotili ob prevozu tega je bil aretiran in obtožen ter teden dni nato tudi obsojen.

Starace ne pride v Gorico

Goriška fašistična federacija se je že z veliko vneto pripravljala na poset generalnega fašističnega tajnika Staraceja, ki bi moral priti 15. junija v Gorico. Tajnik Avnanti je že izdal ukaz velike fašistične parade in manifestacije, h kateri so bili tudi že pozvane vse fašistične organizacije na deželi. Nena doma pa je prišla iz Rima vest, da Staraceja ne bo, ker se je obvezal obiskati prej druga italijanska mesta.

Železniška nesreča pri Prestranku

Na železniški progi Prestranek-Postojna gradijo nov tir, ker menijo, kakor pravi tržaški listi, da je promet na tem delu proge tolik, da ga drugače ne bi bilo mogoče zmagovati. Pri gradnji je zaposlen večji oddelek delavcev, ki so seveda skoro vsi Italijani in fašisti. Konec junija pa se je enemu izmed njih po imenu Ivanu Boni zgodila huda nesreča. Tik pred opoldanskim počitkom se je oddaljil od svojih tovarišev. Hodil je po sredi tira, ko ga je iznenadil vlak. Hotel je še v zadnjem hipu odskočiti, toda noga se mu je zataknila pod tračnico, da je padel. Vlak mu je prerezal obe nogi skoraj tik pod životom. Prepeljali so ga v tržaško bolnico, kjer so ga sicer operirali, a ni upanja, da bo ostal pri življenju.

Italijanska trobojnica — zastava dalmatinskih mest

V Zadru so imeli preteklo nedeljo velike vojne manifestacije. V mesto je prispela eskadralja italijanskih vojnih

ladij z novo vojno zastavo. Ob tej priliki je govoril tudi zadržski škof Munzani, ki je povelečeval nekdanji beneški prestiž v Zadru in drugih dalmatinskih mestih, v katerih je pred stoletji vihrala zastava "Boga in domovine". Škof je izvajal: "Rotili smo naše očete, naj nam vrnejo drage zastave. Zastave se res vračajo. Danes se je ljudstvo zbralo okrog trobojnice naše italijanske domovine, da bi prosilo Boga najvišjega blagoslova za vsa naša dalmatinska mesta".

Nove spremembe slovenskih in hrvatskih priimkov

Tržaški prefekt je podpisal pred kratkim znova celovrstno prefekturnih dekretov o spremembi slovenskih in hrvatskih rodbinskih imen v italijanske priimke. Tako so bila spremenjena imena Ščuka v Lucei, Škerjanc v Seria-

NEPOZABEN

večer v prijetni domači družbi vam nudi prireditvev TEDNIKA.

ni, Medved v Orsi, Pogorelec v Gorelli, Pahor v Parehi i. t. d. Prefekt je podpisal 167 takih delegatov, ki mu jih je predložila posebna komisija. Slične komisije delujejo s prav tako vneto čeprav ne tako uspešno tudi v ostalih štirih pokrajinah v Julijski Krajini.

Aretiran nabornik

Karabinjerji v Idriji so aretirali 22-letnega Pavla Rejca, ker je bil osumljen, da noče k vojakom. Bil je že dvakrat pri naboru, a ga obkrat niso potrdili. Letos bi moral tretjič k naboru, pa iz neznanih vzrokov ni šel. Karabinjerji so fanta izročili sodišču.

Letalska parada na mirnem letališču

Pred kratkim so priredili na letališču v Mirnu pri Gorici veliko letalsko parado. Vojvoda Aostski je prevzel poveljstvo tamkajšnje eskadrole izvidniških letal. Na letališču se je zbralo 100 vojnih letal z goriških in drugih bližnjih letališč. Po vojaški reviji so izvršila letala kratke vaje v zraku.

Vojne vaje na Krnu in Krasu

Pred kratkim so se pričele na Krnu in okoliških hribih vojne vaje, pri katerih sode-

luje zlasti artiljerija. Tolminskim in kobariškim kmetom in živinorejcem povzročajo manevri veliko škodo, ker ne sme nihče v njihovo območje. Manevri bodo trajali do konca meseca junija.

Izpred reškega sodišča

Na reškem sodišču so se vršili procesi proti 10 mladim Istranom, ki so bili obtoženi, da so nameravali zbežati brez potnega lista čez mejo. Obsojeni so bili: 17 letni Anton Maudrussano iz Barbane na 3 mesece ječe in 2000 lir denarne kazni, 21 letni Anton Damjanič iz Žminja na 4 mesece ječe in 2666 lir denarne kazni, 34 letni Veljko Sukopila iz Raške doline na 4 mesece ječe in 2666 lir denarne kazni, 25 letna Katia Ivančičeva iz Lanišča pogojno na 2000 lir denarne kazni, 21 letni Mihael Dajčič iz Žminja pogojno na 3 mesece ječe in na 2000 lir denarne kazni, 30 letni Ivan Petrič-Pierini iz Pazina pogojno na 3 mesece ječe in 2000 lir denarne kaz-

ni, 19 letni Viktor Turčinović iz Sv. Petra pogojno na 3 mesece ječe in 24 letni Martin Rušac iz Pazina prav tako pogojno na 3 mesece ječe in 2000 lir denarne kazni. 22 letna Ruža Perkuc in 29 letni Anton Fonda iz Lokve na Krasu pa sta bila oproščena.

Zaradi bega čez mejo

Pred tolminskim sodiščem je bil in contumacia obsojen na 2 mesece ječe 18-letni Josip Obidič iz Gorice, ki so ga zatožili, da je skrivaj zbežal čez mejo. Karabinjerji, ki so prijeli ukaz, naj ga aretirajo in oddajo v zapore, če ga najdejo, so mladeniča zares nenadoma izsledili na njegovem stanovanju v Gorici in ga odvedli v goriško ječo.

Fašistična propaganda zborovanja

Naknadno poročajo listi, da se fašistična propagandna zborovanja, ki bi se morala vršiti preteklo nedeljo v Renčah, Gradiški in Furlanskem Romansu, niso vršila, ker ni bilo govornika poslanca Ros-

LA MODERNA

Mojim cenjenim odjemalcem sporočam, da bom daljal tekom zimske sezone vsem čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA, ki se bodo predstavili z listom, velike popuste. Daroval bom tudi lepo izdelane povečave. Priporočam se cenj. čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA.

S. Saslavsky

U. T. 45 - 1720

Av. San Martín 1679, Buenos Aires. — Podružnica, calle Belgrano 3135.

ŠIVILJA

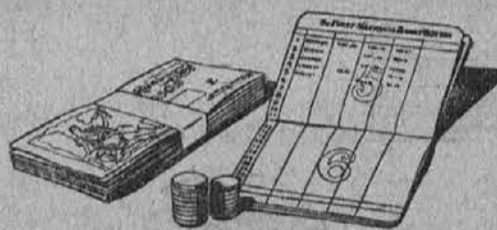
za fine in navadne ženske obleke, suknje in perilo se priporoča cenj. rojakinjam. Postrežba točna po najnižjih cenah.

MARIJA KOJANEC,

SAN BLAS 991 — U. T. 59-2499

sija. Fašisti so sicer zbobnali v Renče in Gradiško mnogo ljudi, ki pa so morali zaman čakati na fašističnega "pridigarja".

BANKA PRIJATELJ

POVEČAJTE VAŠE IMETJE

VARNO IN ČIM UGODNEJE

Prilike za ustvaritev boljše bodočnosti ne pridejo vsak dan. Pripravite se nanje vedno in skušajte si že zdaj povečati svoje imetje varno in ugodno.

JUGOSLOVENSKI ODDELEK

je odprt vsak dan od 9. do 18. ure, ob sobotah do 15. Vaš račun v hranilnici lahko začnete s \$ 5.—, z dobrimi obrestmi, stalno in nespremenljivo leto za leto. — V nekoliko trenutkih lahko dvignete ali vložite denar, brez izgube delovnih ur. Mnogi od vaših prijateljev imajo račun v naši banši; informirajte se pri njih.

The FIRST NATIONAL BANK of BOSTON

FLORIDA 99 — Buenos Aires

PUEYRREDON 175

Av. GRAL. MITRE 301 (Avellaneda) CORDOBA 1223 (Rosario)

POVERENJE

ULJUDNOST

HITROST

ULJUDNOST

PAZITE SE SLEPARJEV

Kadar kupujete prevoznih listek ali pozivno karto, zatecite se vedno k podjetjem, ki oglašujejo v SLOVENSKEM TEDNIKU. To vam najto-pleje priporočamo ne le zato, ker želimo, da kupujete tam, kjer podpirajo z oglasom vaše glasilo, marveč pred vsem zato, da ne padete v roke kakim navihanim sleparjem, ki vam ponujajo listek mnogo ceneje, a vas potem prav poštevno opeharijo. Mnogo žalostnih slučajev imamo, ko so bili nekateri rojaki osleparjeni, in to na tak način, da jim niti s pomočjo policije ni bilo mogoče pomagati. Tako je padel te dni v kosmate roke nekih tičev, ki imajo v Buenos Airesu agencijo za prevozne listke, naš rojak iz Vipavske, ki se namerava vrniti

v stari kraj. Osleparili so ga na zvit in spreten način, da je moral plačati za listek in za lire mnogo več, kot je potreba. Ko se je pa zatekel na policijo in tam povedal, kaj se mu je zgodilo, mu niso mogli prav nič pomagati. Pazite se torej, rojaki!

Diplomirana babica**ANA CHARPOVA**

v Pragi in Buenos Airesu

Ima dolgoletno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Buenos Airesu.

Sprejemajo se penzionistke, posebno s kampa. Pomoč pri porodih za \$ 30.—

calle COLOMERES 178
U. T. 62 Mitre 3755
(1 kvadra od Rivadavia)

DOCK SUD

(Prov. Buenos Aires)
Calle Facundo Quiroga 1441

nasproti komisarije
EDINA
NASA SLOVANSKA
LEKARNA

Pojasnilo o vašem zdravju lahko dobite osebno ali pismeno v moji lekarni.

Franjo Huspaur

DE LA VEC

poslušaj resno

besedo

Nasvet

ki ti bo

koristil

Ne kupi nobene

delavne obleke

Brez pregledati

našega blaga in

naših cen

'LA PIEMONTESA'

L. N. ALEM 546

Podružnice:

Rosario — Callao 115 B y

Corrientes 126

La Plata — Calle 1 No. 595

Boca — (Bs. As.) P. Men-

doza esq. Necochea

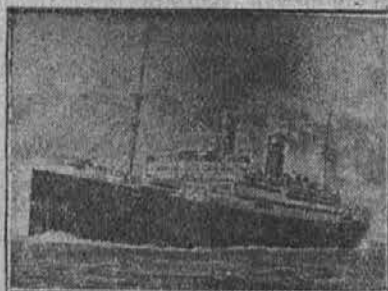
Ti nudi:

MOČNO BLAGO

UDOBNE KROJE

NIZKE CENE

in ti garantira da:

NAŠE BLAGO SE**NE RAZSIJE****CITATELJI POZOR!**

"SIFKARTE" do Zagreba, Beograda, Ljubljane
in vse kraje Jugoslavije prodajamo za
SAMO!

325-m\$n.

Imamo na razpolago mesečno šest parnikov s posebnimi kabinami za tretji
razred. Klijente v notrajnosti postrežemo pismeno.

Cía. General de Vapores

(USTANOVLJENA LETA 1890)

Reconquista 1090 U.T. 31 - 4065 Buenos Aires**ODDA SE V NAJEM**

hiša z vrtom, garažo s kamijonom, vpeljana trgovina jaje in perutnine v obljudenem kraju ob železnici, vsled odhoda v domovino, po zelo nizki ceni in ugodnimi pogoji. Zelo ugodno bi bilo za krojača, ker šetni v tem kraju nobenega. Zasigurana bodočnost. Informacije v uredništvu „Tednika“.

PENSION VIENA

Sta. F6 1938 — U. T. 44 - 5207

Sprejema se na hrano in stanovanje možke in ženske ter poročenke. S svojimi zvezami nudimo velike ugodnosti pri iskanju dela. Ugodne prometne zveze na vse strani. Priporoča se Enrique Kravanja.

FANI KERSEVAN, Calle Campana 4675, Villa Devoto, sprejme dekleta in žene, ki pri-

dejo iz Evrope, ali ki so brez službe na hrano in lepo stanovanje. Dobra postrežba.

SLOVENSKA BRIVNICA

Bs. Aires, Uspallata 836-48
Lastnik Anton Kurinčič se priporoča rojakom.

PENZIION ZA \$ 40

Stanovanje, hrana in perilo \$ 40. Calle Anchoris 152, 2. nadst. desno. Pol kvadre od Entrerios Caseros.

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika, zatecite se na

CLINICA MEDICA
CANGALLO
DR. A. GODEL

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje**BLENORAGIJE - KAPAVEC**

AKUTNE, KRONICNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMSKIH METODAH

SIFILIS (606-914) Krvne in Kožne Bolezni**Za Slovence prva konsultacija brezplačna****UGODNI ABONAMENTI**

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. —
Specijalisti za pljučne, srčne, jetrne, živčne in reumatične bolezni

ZARKI X - DIATERMINA - ANALIZE

Govori se slovensko.

Sprejema se od 9. do 12. in od 15. do 21. — Ob praznikih od 9. do 12. ure.

CALLE CANGALLO 1542**SAVA JOVANOVIĆ,****FOTOGRAFSKI ATELJE.****F. Quiroga 1267 (D. Sud)**

Za vsakih 6 fotografij v ceni od 3—6 pesov
dobite v dar eno lepo sliko v barvah

KJE JE REŠITEV

Vsak človek si želi boljše življenja in sreče. Srečo si sme vsakdo želeli, ali vprašanje je, kako priti do nje v tej dobi socialnih krivic. S tem vprašanjem si danes belijo glavo skoro vsi ljudje na svetu, zakaj redki so med nami, ki ne bi občutili na lastni koži posledice svetovne gospodarske krize.

Vsi, ki se preživljamo od lastnega dela, jih občutimo; eni več drugi manj; vsi tudi vemo, kdo je kriv našega gorja, ali vseeno se ne znanost postaviti po robu temu svojemu skupnemu neprijatelju, ki lepo v miru živi, ki nas nemoteno izkorišča in ki si polni svojo nenasično malho na račun naše neumno-

sti, naše nezavednosti in naše nesložnosti.

Mnogi so mnenja, naj si vsak sam pomaga, kakor ve in zna. Drugi spet čakajo križem rok, da jim bo domovina, država, družba pomagala, tretji čakajo pomoči od zgoraj. Razumljivo, da se na ta način ne bo nikoli ničesar doseglo za izboljšanje življenja posameznikov in skupnosti. Potrebno je, da delavstvo ne samo občuti krivice, da se ne le zaveda svoje nesreče, marveč, da predvsem pozna tudi svoje sposobnosti, svojo moč in sredstva, s katerimi bo skupno s svojimi sobraty, s svojimi stanovskimi sotrpini moglo doseči to, kar mu pritiče, kot enako-

lučije za doseg svojih pravnemni članu človeške družbe. Razumljivo, da je za doseg tega potrebno, da je delavstvo organizirano, da je razumno, razsodno in pripravljeno, da ve, kaj hoče ter da je složno in navdušeno za boj za pravice, ki si jih bo ralo samo izvojevati.

Socialna vprašanja, socialne krivice je povzročila pravzaprav nevednost in nesloga delavstva samega. Pravična rešitev socialnega vprašanja je mogoča vse dotlej, dokler ne bo imelo delavstvo potrebne stanovske izobrazbe, ki bo omogočila trezno skupno akcijo, brez katere ni zmage. Dokler se bo delavstvo prepiralo med seboj pod zastavami raznih političnih strank, dokler ne bo stanovske zavednosti med nami, toliko časa bomo nesposobni za izvojevanje svoje zmage in nevredni svoje svobode.

Izobraženo delavstvo se ne bo posluževalo nasilne revolucije, pač pa se bo znalo dobro organizirano odločno postaviti in vsak čas zadostiti svojim zahtevam. Zato ponavljam in povdarjam, da nevednost ni le največja nesreča, marveč tudi največji neprijatelj delavstva. In tega neprijatelja moramo najprej pobiti! Revolucijo moramo napraviti najprej v svojih lastnih možganih, pripraviti

Dr. MILOSLAVICH

diplomiran na univerzah v Buenos Airesu, Berlinu in Dunaju

SPECIJALISTA ZA SPOLNE BOLEZNE, KAPAVEC (TRIPER), SIFILIS IN KOŽNE BOLEZNI
Sprejema osebno brez asistentov. — Zdravljenje garantirano. — Zdravilna elektrika. — Ultravijoletni žarki. — Zdravljenje na abonament

NOVI NASLOV:

TALCAHUANO 1025

med CHARCAS in SANTA FE

Sprejemanje bolnikov od 8. do 10. in od 3. do 7. (prej Lavalle 310)

ZENITNA PONUDBA

Mlad čakarero želi poročiti Slovenko staro do 24 let, ki ima veselje do kmetije. Ponudbo s sliko na upravo SLOVENSKEGA TEDNIKA pod šifro "Resno".

GRAFOLOG

svetonega slovesa vam opiše natančno vaš značaj, vam pove vašo bodočnost in preteklost. Pošljite nekoliko lastnoročno napisanih vrstic ter navedite vašo starost spol, in stan (oženjen, neoženjen). Pišete lahko v slovenskem, španskem, francoskem ali nemškem jeziku. Dopise, katerim je treba priložiti 1 peso in znamko za 10 cent, za odgovor, naslovite na:

A. HOČEVAR

Slovenski urar popravlja ure in opravlja vsa v zlatarsko stroko spadajoča dela

Rojakom se priporoča
Calle Córdoba 358/I
ADOLF KURINČIČ

CENTRALNI EVROPSKI KONZULTORIJ

Hitro in znanstveno zdravljenje vseh boleznih. — Ženske bolezni, nerednost perila, 606—914, beli tok, kožne bolezni; pljuča, želodec, čreva. Zdravljenje jetike z zlato soljo. Električna. Žarki X.

AVELLANEDA, O'Gorman 179

(dve kvadri od trga)

Sprejema od 18 do 20. ure

VELIKA ZOBNA KLINIKA

Poprave zob v treh urah
Izruvanje zoba brez bolečin \$ 2
Umetni zobje \$ 15

PREGLED
BREZPLAČNO

CORRIENTES 623

Sprejema od 9 — 23. ure

Veliki zavod 'RAMOS MEJIA'

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno v svrhu dognanja, če je triper ozdravljen. Analize krvi. — Poplno, hitro, moderno zdravljenje tudi v kroničnih slučajih. — SIFILIS: v sveh razvoji. Popolno ozdravljenje na podlagi infekcijske stopnje, dognane s krvno analizo (914). — KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. ULTRAVIOLETNI ŽARKI. — HEMOROJDI: brez operacije in bolečin. — SEKSUALNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po metodi prof. Cicarellija. — ŽIVČNE BOLEZNI: Nespanje, neurastenija, izguba spomina in šibkost. — REUMATIZEM: kila gota, naduha, katar se zdravi po novem nemškem načinu. — SRCE: ŠIBKOST, težave in neredno utripanje. — PLJUČA: kašelj, šibka pljuča. — ŽELODEC: upadel, razširjenje, kisline, težka prebava, bruhanje, rane. — ČREVA: razširjenje, colitis, kronična zapeka. — GRLO, NOS, UŠESA: vnetja, polipi; brez operacije in bolečin. — ŽENSKE: BOLEZNI MATERNICE, OVARIJA, NEREDNO CISCENJE. — Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIALISTI JE EDIN TE VRSTE V ARGENTINI — OZDRAVLJENJE ZAJAMČENO — GENENI ABONEMA — PLAČILNE OLAJŠAVE.

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

VAŽNO!

Za vse izseljence moške in ženske, ki želijo preskrbeti se z dobrimi stvarmi in z dobro obleko za mal denar. Pri tvrdki „Astra“, Córdoba 883. vdo. bite z druge roke in v dobrem stanju briljantne, biserne, zlate in srebrne nakite; umetniške slike, kipe, porcelane, kristale i. t. d. Moške in ženske obleke, svilene in iz blaga, večerne in promenadne obleke, kožuhe, suknje in garniture i. t. d. Zaloga moških oblek in delavnica.

Velika

novost

V barvarni (tintoreriji) „Belga“, Córdoba 905, sem otvoril krojaški oddele, katerega vodi dolgoleten v Evropi in Sev. Ameriki izkušen strokovnjak pri krojevalcu g. Anton Fazekas, ki izdeluje po najmoj demnejšem kroju obleke in suknje iz najboljšega angleškega blaga. V tej moderni barvarni morete prebarvati in očistiti obleke sov, tako da izgledajo kot in druge stvari za par penove. Obiščite na vsak način podjetje, kar vam bo gotovo v veliko korist.

LASTNIK
OBEH PODJETIJ:
TOŠKOVIČ
JOVAN OSTOJČIČ

SPOLNE BOLEZNI

CALLAO 339

INSTITUTO MEDICO
"CALLAO"

OD 10 DO 12 IN OD 15 DO 21

UGODNI ABONAMENTI

Položaj v Čileju

V preteklem tednu se je zgodilo v čilski republiki nekaj važnejših dogodkov. Kakor smo že poročali, se je vrnil iz tujine bivši diktator general Ibáñez. Vlada se ni protivila njegovemu povratku, ker je Ibáñez obljubil, da se ne bo vmešaval v politiko. A malo je manjkalo, da ni te svoje obljube prekršil. Nekateri vojaški krogi, katerim sedanja vlada ni po godu, so računali, da jim Ibáñezova vrnitev nudi priliko, da osrečijo svojo domovino z novo revolucijo. A ker bivši diktator ni kazal prave volje za takšno pustolovščino, so se mu nalagali, da ga namerava vlada izgnati. In to je pomagalo.

Ibáñez se je odpravil v vojaško topničarsko šolo z namenom, da bo tam organiziral obrambo. Izgleda pa, da ni našel pravega navdušenja med tamošnjim vojaštvom, ker se je še istega dne uklonil zahtevi vlade ter zapustil glavno mesto; šel je na svoje posestvo v San Joaquín, v Roncagui.

Naslednjega dne se je sestavila nova vlada, v kateri so: za notranjega ministra, Ríos; za zunanjega, Barriga; za vojnega pa Lagos. Ustanovilo se je tudi posebno ministrstvo za pobijanje brezposelnosti.

Kakor izgleda, se je odločnim odredbam revolucionarnih oblasti posrečilo zagotoviti notranji mir v Čileju. Vlada zagotavlja, da se bo država čim prej vrnila v normalno ustavno življenje.

PAPEŽ O KRIZI

Tekom nekega obreda v Vatikanu je imel papež Pij XI. govor, v katerem je dejal med drugim:

"Križa, ki jo preživlja svet, je poučila bogataše, kako malo velja posvetno bogastvo. Svet se vedno bolj uverja, da tiči eden izmed najglobljih vzrokov sedanjega položaja v dejstvu, da vlada pičla skupina bogatih nad ogromno množico ubogih."

**Razširjajte
SLOVENSKI
TEDNIK**

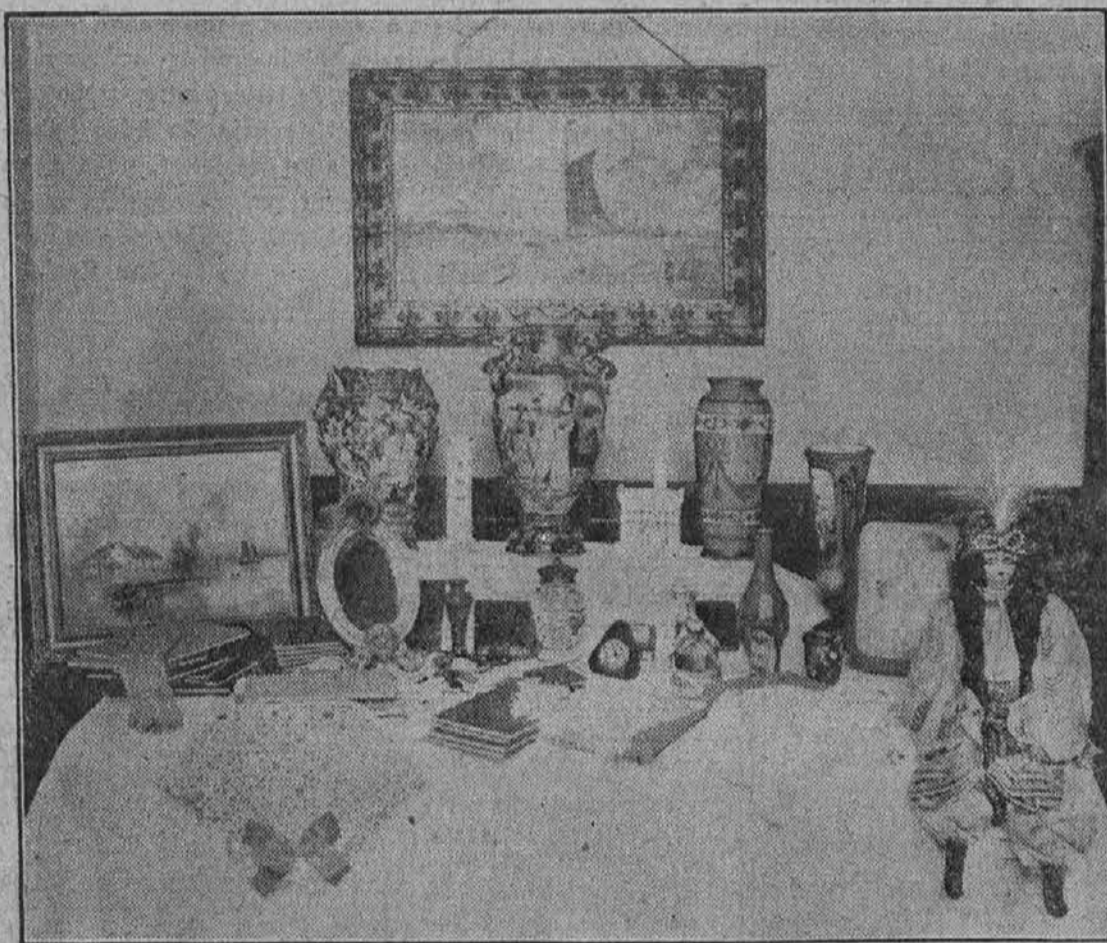
SREČOLOV NA PRIREDITVI "SLOVENSKEGA TEDNIKA"

Letos bo srečolov na prireditvi TEDNIKA mnogo bogatejši od lanskega. Spodnja slika predstavlja darila, ki jih je Tedniku poklonil gospod Albert Viller. In samo te dragocene in krasne reči, med katerimi so lepe vaze iz porcelana in umetniške slike, ki stanejo mnogo

nih darilih mora stati tudi ime darovalca. Zato moramo vsa prejeta darila posvetiti srečolovu.

Bolj spodaj objavljamo imena vseh darovalcev, ki so se odzvali do srede, 13. t. m. Imena onih, ki se bodo odzvali še nadalje, bomo objavili v prihodnji številki.

pojde vse pošteno in v redu. Srečke se bo pričelo prodajati takoj po končanem vzporodu. Na prodaj bodo v malih papirnatih žakeljčkih, po sto skupaj. V vsakem žakeljčku po 90 srečk bo 10 srečk z dobitki, tako da bo prožena vsakemu kupcu velika možnost, da zadene kakšno dari-

Darila, ki jih je poklonil g. Albert Viller SLOVENSKEMU TEDNIKU za srečolov na nedeljski prireditvi

denarja, so vredne, da se žrtvuje kak peso za srečke. SLOVENSKI TEDNIK ima pa mnogo dobrih prijateljev, ki so se to pot izkazali, kot nikoli, in poklonili kup krasnih in raznovrstnih stvari za srečolov v skupni vrednosti 1000 pesov približno. Čitatelji bodo rekli, čemu jih pa potem uprava lista ne proda, mesto da jih žrtvuje srečolovu, ki se ne ve, koliko bo prinesel? Uprava lista teh daril ne sme prodati, ker so darovana za srečolov na prireditvi SLOVENSKEGA TEDNIKA. Mnogi darovalci so trgovci, ki oglašujejo v našem listu in so poklonili darila za srečolov ne le iz simpatij, ki jih imajo do našega glasila, marveč tudi v svrhu lastne reklame. Na posamez-

Na podlagi daril, ki jih že imamo, ter na podlagi zagotovil in obljub od strani mnogih prijateljev, ki bodo še darovali, smemo računati, da bo vsega skupaj kakih 200 daril in da bo skupna vrednost do nedelje, šla daleko preko 1000 pesov. Tudi naša uprava je določila za darila pri srečolovu mnogo lepih knjig, potem tudi 10 bonov po 8 pesov za enoletne ter 30 po 4 pese za polletne naročnine za SLOVENSKI TEDNIK.

Darila bodo razstavljena pri vhodu v dvorano in bodo tam na ogled občinstvu, dokler jih ne bodo odnesli rojaki ali rojakinje, ki jim bo sreča naklonjena. Komisija, sestavljena iz članov konzorcija ter obeh prosvetnih društev, bo skrbela, da

lo. Vsaka srečka bo stala samo 20 centavosov.

DAROVALCI:

Gg. Albert Viller, Angel Veljanović Dr. Vladimir Buljević, Dr. A. Godel, Dr. J. Hahn, City Bank, Paulina Brusilovska, Dr. Pedro Pandol-Tadić, Filomena Beneš, Ana Charpova, Cía. General de Vapores, Mozetic Maria, Mario Valentić S. Saslavski, Slovensko Prosvetno Društvo I., Rudolf Leban, SLOVENSKI TEDNIK.

**Dne 17. julija:
VELIKA LJUDS-
KA VESELICA
SLOVENSKEGA
TEDNIKA**

ŽENSKA IN MOŠKA RADOVEDNOST

Stara sporna točka, kdo je bolj radoveden, ženska ali moški, je sedaj dokončno rešena. Statistika jo je rešila z uro v roki in računalom. Rezultat je pa ta, da ostaja ženska pred izložbami komaj odlomek dihljaja dalje nego moški: namreč 17.6 sek., moški pa 17.3 sek.

Raziskovanja, ki so vedla do tako zanimivih rezultatov pa je priredil Obratno znanstveni zavod za raziskovanje konsumpcije v Kelmorajnu in sicer zato, da bi trgovcem pomagal do važnih namigljajev glede opreme izložbenih oken, postrežbe klientov in reklame. Zavod je začel sistematična opazovanja o vsej prodajni proceduri in samo da je ugotovil koliko časa ostajajo ljudje pred izložbenimi okni, je izvedel 9071 meritev. Zanimivo je, da je ta postanek veliko daljši če se ustavita dve osebi pred izložbenim oknom in sicer znaša za dve ženski povprečno 33 sek., za žensko in moškega po 30 sek. Ženske postajajo najdalje pred izložbami draguljarjev (28.7 sek.), moški pa pred izložbami knjigarn, 29.6 sek! Če pa stopita dve ženski pred draguljarno, porabita 32.6 sek. Pred izložbami tobakarn so ženske ustavljajo komaj 10 sek., v družbi z moškim pa 16.6 sek. Zato je pa tudi "an" kavalir ter ostane v njeni družbi pred draguljarnami 29.7 sek., torej za celo sekundo dlje, nego če bi bila "ona" sama. Moška galantnost je torej sedaj tudi statistično dokazana in ocenjena.

Dr. Dubrovsky

iz bolnice Rivadavia
Specialist za ženske bolezni (maternica, nerednost perila, porodi) **Kapavec — Sifilis** — Sprejema od 17.20 do 20 ure v **CORRIENTES 623**, od 13. do 16. v **PALPA 3199** (višina F. Laeroze 3200) U. T. 52 Belgrano 1653

Otroška odkritosrčnost

Mati: "No, Nadica, ali si bila kaj pridna, ko me ni bilo doma?"

Hčerka: "Sem bila, mama, samo ata ni bil, ker je ugriznil služkinjo v nos!"